

Az **ismeretkör**: Nyelvészet és tanulmányozás

Kredittartománya: 8 kredit

Tantárgyai:

- 1.) Nemzetiségi nyelv 4.
- 2.) Cigány-roma nemzetiségi nyelv és tanulmányozás

Tantárgy neve: Cigány-roma nemzetiségi nyelv és tanulmányozás ÓP szak Neptun-kód: BNOVOP1031	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelezően választható/speciális ismeretkörök	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 100 % gyakorlat	
A tanóra típusa: gyak és óraszám: 4gy/hét, 60 óra/ félév Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none"> • a feladatok, a megoldásuk és értékelésük részletes szempontsora a közös elektronikus felületen • digitális tananyag (jegyzet, feladatgyűjtemény) biztosítása az elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: Feladatok: tervezetírás csoportmunkában kiadott témakör alapján; közös értékelés	
A tantárgy tantervi helye: 5. félév	
Előtanulmányi feltételek: BNOVOP2023	

Tantárgyleírás:

Az idegennyelv-tanítás alapvető didaktikai- módszertani lehetőségei, eljárásai
A romani/lovári nyelv sajátosságai (kétnyelvűség, diglosszia)
A receptív és produktív készségek kapcsolata, egymásra épülése
A hallás utáni értés: globális, szelektív, analitikus értés
Az olvasott szöveg értelése: csendes olvasás, hangos olvasás
Beszélgetés, összefüggő beszéd: nyelvi regiszterek, kommunikációs panelek
Íráskészség: rövid levél, tudósítás formai elemei
Szókincs: szóképzési lehetőségek

Tanulási célok elérését szolgáló digitális megoldások ismerete: A kurzus során áttekintünk hat alapvető kulcsfolyamatot: információelérés, információkezelés, információértékelés, új értelmezések alkotása, kommunikáció és megfelelő IKT-használat. Áttekintünk néhány oktatást segítő szoftvert, támogató oldalt, applikációt, oktatóprogramot, amelyek jól alkalmazhatóak az érintett célcsoportok kapcsán. Megismerkedünk jó gyakorlatokkal is.

Egészségfejlesztés, fenntartható fejlődés: A kurzus során érintjük a fenntartható fejlődés fogalmát mint rendszerszervezési elvet: a jövő generációinak és a saját szükségletek kielégítésének komprehenzív és resztoratív összehangolása. Olyan

kérdéseket is körüljárunk, hogyan lehet összeegyeztetni a környezet fenntarthatóságát a gazdasági fejlődéssel és a társadalmi egyenlőség és igazságosság rendszerével. A fentiekén túl érintjük a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem kérdésköreit is.

kötelező és ajánlott irodalom:

- 1.)Bartha Csilla (2007)(szerk): *Cigány nyelvek és közösségek a Kárpát-medencében*, Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt., Budapest
- 2.)*Közös Európai Referenciakeret- Nyelvtanulás, nyelvtanítás, értékelés*, Pedagógustovábbképzési Módszertani és Információs Központ Kht. 2002.
- 3.)Medgyes Péter, Major Éva (2004): *A nyelvtanár- A nyelvtanítás módszertana*, Corvina Kiadó, Budapest
- 4.)Nádori Gergely, Prievara Tibor (2012): *IKT módszertan – Kézikönyv az info-kommunikációs eszközök tanórai használatához* (www.tanarblog.hu)

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a korai kétnyelvűség szakterületén, és ismeri a 3-7 éves korosztály nemzetiségi nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvátadási és -fejlesztési stratégiákat.
- Tisztában van a 3-7 éves korú gyermekek nevelési környezetének identitást meghatározó szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.
- Ismeri a nemzetiség történelmét, hagyományait, irodalmát és kultúráját, civil szervezeteit.
  - Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.
  - Tisztában van a nevelési/oktatási/szociális ellátórendszer/kutatási intézmények/közösségi és civilszervezetek/plébániák adminisztrációs, adattárolási, adatkezelési, adatszolgáltatási rendszereinek működésével.
  - Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.
  - Tisztában van az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveivel és gyakorlati vonatkozásaival, környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelmi vetületeivel.

b) képességei

- A 3-7 éves gyermekek számára nemzetiségi nyelven is óvodai tevékenységeket tervez, szervez, valósít meg.
- A 3-7 éves korosztály jellemzőinek és sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nemzetiségi nevelési, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat.
- Magas szintű nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.
- Szakmai műveltségét elmélyíti, nemzetiségi nyelven önállóan szakirodalmat dolgoz fel, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani területen önmagát fejleszti.
  - Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.
  - Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.

-Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes.

-Elméleti ismereteit alkalmazni képes az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem területén.

c) attitűdje

- Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nyelvátadás és nyelvfejlesztés iránt, a nemzetiség és a nemzetiség kulturális kincsének megismerése és átszármasztása iránt, elkötelezett a nemzetiségi tartalmak átadásához legjobban igazodó környezet megválasztása iránt.

- Nyitott a nemzetiségi tartalmak közvetítésének szempontjából innovatív pedagógiai elképzelések és megoldások, az újabb tanulásmódszerek, módszerek, a technológia adta legújabb tanulási lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

- Aktivitását a nemzetiségi közösségi célok érdekében mozgósítja, elfogadja az értékek sokszínűségét, kész részt vállalni a szakmájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben, nyitott a tevékenységére vonatkozó építő kritikára.

-A digitális szemléletmódja nyitott, innovatív, a szakterületén zajló digitális technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

-Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.

-Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

-Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.

d)autonómiája és felelőssége

- Tudatosan képviseli nemzetisége kultúráját, tudományosan és módszertanilag megalapozott nemzetiségi pedagógusi szerepét, nézeteit és döntéseit felelősséggel vállalja.

- Felelősséget vállal nemzetiségi kultúrák közvetítő szerepéért, felelősséggel részt vállal a nemzetiségi nevelést támogató környezet megteremtéséért a 3–7 éves korú gyermekek nemzetiségi identitásának alakítása, fejlesztése érdekében.

- Szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal intézménye nemzetiségi küldetéséért és az intézmény regionális, országos szakmai hálózatokhoz való kapcsolódásáért.

-A digitális szemléletmódja nyitott, innovatív, a szakterületén zajló digitális technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

-Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.

-Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

Tantárgy felelőse: Szilágyi Magdolna, ny. főiskolai docens, PhD-hallgató

Tantárgy oktatásába bevont oktató: